

NAGYDOROGI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

7047 Sárszentlőrinc, Petőfi u. 22.

Tel.: 06-75/532-099

e-mail: phlorinc@tolna.net

K I V O N A T

Sárszentlőrinc Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2023. október 31-én megtartott rendkívüli, nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

75/2023. (X.31.) önkormányzati határozat

Sárszentlőrinc Község Településtervéhez készített Települési Környezeti Értékelés elfogadásáról

Sárszentlőrinc Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jelen határozat 1. mellékletét alkotó, Sárszentlőrinc Község Településtervéhez, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint elkészített Települési Környezeti Értékelést elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Sátor Géza Zoltán polgármester

Sátor Géza Zoltán sk.
polgármester

dr. Orova Dániel sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Markóné Benkó Beáta
ügyintéző

Sárszentlőrinc, 2023. október 31.

30'o gnř mgv'c'97 42450*Z 053+'u| 0%pnqto a p{| cvk] cv^ tq| cyj q|

TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Sárszentlőrinc község településtervezéséhez

Felelős szakértő

Baloghné Gaál Zsófia

környezetvédelmi szakértő

17-00675

2023. május 30.

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE.....	3
1.1. Előzmények	3
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása.....	4
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	5
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;.....	5
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai	5
2. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE.....	5
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket.....	5
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	9
3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA	10
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal	10
3.1.1. Országos övezetek általi érintettség	10
3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés	12
3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok	18
3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;	19
3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol	19
3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások	43
3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség)	43
3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása	43
3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása	45
3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik	45
3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	45
3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	45
4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE, MONITORINGOZÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK	46
5. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	46

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények

Sárszentlőrinc község jelenleg 2012. előtti OTÉK-alapú településrendezési eszközökkel rendelkezik.

A Képviselő-testület a hatályban lévő Településfejlesztési koncepciót a 3/2008. (I. 30.) határozattal, a Településszerkezeti tervet a 60/2009. (XII. 2.) határozattal, a Helyi Építési Szabályzatot és Szabályozási tervet pedig a 12/2009. (XII. 8.) rendelettel fogadta el. A terven az idők során néhány kisebb módosítás történt: 2016-ban a vágóhíd területe került kereskedelmi-szolgáltató területbe és a belterület délnyugati részén a 100 hrsz-ú ingatlan került erdőterületbe átsorolásra; 2017-ben az Imremajor különleges mezőgazdasági üzemi területe bővült északi irányban, valamint 2021-ben a sportpályától a 63. útig tervezett gyűjtőút nyomvonalára került pontosításra.

A terv elfogadása óta a település életében bekövetkezett változások, a megváltozott igények és elképzelések, valamint a településtervek készítésének rendjét érintő közelmúltbeli jelentős jogszabály-változások miatt szükségessé vált a község számára a település térbeli rendjét koordináló-szabályozó új településtervezés elkészítése.

Sárszentlőrinc Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 41/2022. (IV. 26.) számú határozatában döntött az új településtervezés elkészítéséről. Az új településtervezés célja a jelenleg érvényben lévő – mára elavult – tervek aktualizálása a megváltozott gazdasági-, társadalmi-, és területi igényeinek figyelembevételével. Az új településtervezés készítése során az önkormányzati és partneri fejlesztési szándékok, az elmúlt időszakban összegyűjtött módosítási igények, településfejlesztési elképzelések beépítése, és a jogszabályi változások követése az elsődleges cél. Ezen felül Tolna megye területrendezési tervében szereplő térségi szerkezeti és területfelhasználást érintő változások átvezetése is szükséges.

Jelen fejezet Sarsszentlőrinc településtervezésének környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető környezeti értékelés. A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit a településtervezés tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet tartalmazza. Sarsszentlőrinc

község új településterve a település egészére készül, ezért a teljes tervezési területre környezeti vizsgálat lefolytatása szükséges, amely alapján a környezeti értékelés elkészíthető.

A koncepció felülvizsgálatát megelőzően készült **megalapozó vizsgálat** a környezeti elemek állapotát, a környezeti hatótényezőket részletesen feltárta. A településfejlesztési koncepció készítésével párhuzamosan megindult a településrendezési eszközök teljes közigazgatási területre vonatkozó felülvizsgálata.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti értékelés a településterv elkészítésének folyamatában alapját képezi a terv által kitűzött célok, fejlesztési elképzelések, intézkedési javaslatok meghatározásának. A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése, a településterv elkészítéséhez kapcsolódó adatok begyűjtésével párhuzamosan történt.

A településrendezés célja, hogy hozzájáruljon az érintett lakosság lakás, munkahelyi és egyéb települési ellátási szükségleteinek optimálisan fenntartásához, a települési és a természeti környezet jó állapotának, és egészséges környezetének biztosításával. A településrendezés kapcsán a településszerkezetet, a terület felhasználás rendjét, a közlekedési hálózatot és a közmű infrastruktúrát - a jövőre is gondolva - úgy kell alakítani, hogy az egészséges élethez szükséges környezeti elemek jó minőségben, távlatosan is rendelkezésre álljanak. A nem megújuló környezeti elemek igénybe vétele a takarékos használat eredményeként csökkenjen, a megújuló energiaforrások alkalmazása, a hulladékok csökkenése, újra hasznosítása, a környezettudatos élet általános gyakorlattá váljon.

Jelen környezeti értékelés feladata Sárszentlőrinc településtervének megvalósulása, szabályozási tervének és helyi építési szabályzatának felülvizsgálata során várható környezeti következmények feltárása. A terveket ennek alapján kell értékelni annak érdekében, hogy a környezeti szempontok a döntéshozási folyamat minél korábbi fázisában megjelenjenek, és a környezetvédelmi szempontból előreláthatóan káros hatásokkal járó folyamatok kiszűrhetőek legyenek. Az értékelés további célja, hogy a tervbe szükség esetén olyan megelőző intézkedések, feltételek kerüljenek beépítésre, melyek a környezeti elemek védelmét, a települési környezet károsodásának elkerülését biztosítják.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapotjellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv alakítását.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

A környezeti értékelés során felvettük a kapcsolatot a település Polgármesteri Hivatalával. A hivatal készséggel tájékoztatott a felmerült kérdésekkel kapcsolatban, illetve rendelkezésünkre bocsátotta a birtokukban lévő, a tervezés szempontjából fontos dokumentumokat. Az általános kapcsolatfelvételt követően település specifikus adatgyűjtés következett.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés során csak a szakirodalomban megtalálható, publikált térképeken, tanulmányokban, jogszabályokban megjelent ill. az önkormányzat, a hatóságok és a különböző szolgáltató szervezetek által szolgáltatott adatokat használtuk fel, mivel ezek a tervezési terület adottságait figyelembe véve elégséges információval szolgáltak a tervnek megfelelő mélységű értékelés elkészítéséhez.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

Sárszentlőrinc településrendezési eszközei felülvizsgálatának célja egyrészt, hogy az elmúlt időszakok jogszabályi változásaival összhangba kerüljenek a község településrendezési eszközei, másrészt egyes településrészekre vonatkozóan módosult településfejlesztési elképzelések, önkormányzati és partneri igények térbeli-fizikai kereteinek megteremtése.

A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése, a település megőrzésre érdemes, értékes építészeti és természeti arculatának védelme mellett.

Sárszentlőrinc településrendezési eszközeinek módosítása környezetvédelmi vizsgálatának a fő célja — a tervezési folyamat szerves részeként — az elgondolások és a tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a terület fejlesztése minél kevésbé terhelje környezetét. A terv készítése során így figyelembevételre került, hogy a településen, különösen a tervezett fejlesztési területeken megvalósításra kerülő létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése révén a környezethasználat úgy legyen szervezhető és végezhető, hogy:

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- megelőzhető legyen a környezetszennyezés;
- kizárja a környezetkárosítást,
- kulturált környezetű létesítmények jelenjenek meg a tájban.

A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy a hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön a településfejlesztési koncepcióban elhatározott fejlesztési szándékok szerint.

A településterv célja a település terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

Sárszentlőrinc község 2009-ben készült, jelenleg még hatályban lévő településrendezési eszközei az elmúlt 13 évben jól szolgálták a községben felmerült építési igényeket. A község életében igazán nagy horderejű fejlesztési – változtatási igények nem is merültek fel. Egy alkalommal 2020-21-ben mégis szükségessé vált a rendezési terv kisebb módosítása (6317 sz. út szabályozásának korrekciója) ezt azonban az Önkormányzat kellő időben kezelte és módosította a rendezési tervet.

További fejlesztési szándékok miatt szükséges új gazdasági terület kijelölése a meglévő üzemi területekhez csatlakozóan, valamint a Dalmand Zrt. fejlesztési igényeinek szerepeltetése Alsópélpusztá és Alsórácegrespuszta területén.

A fejlesztés érdekében javasolt változások

sz.	módosítandó helyszín megnevezése, (helyrajzi száma)	jelenlegi szabályozás	javasolt szabályozás	a módosítás szükségességének indoklása
1	Alsópélpusztá 0365, 0366, 0368, 0260, 0362, 0363, 0369, 0370, 0388	nincs	különleges mezőgazdasági üzemi terület, + védelmi erdőterület	Dalmand Zrt. fejlesztési szándéka
2	Alsópélpusztá 0365, 0366, 0368	nincs (volt sportpálya)	különleges mezőgazdasági üzemi terület, + védelmi erdőterület	Dalmand Zrt. fejlesztési szándéka
3	Alsórácegrespusztá 099/2	tervezett különleges mesepark	különleges mezőgazdasági üzemi terület	Dalmand Zrt. fejlesztési szándéka
4	Uzd 0170/18	általános mezőgazdasági terület	különleges beépítésre nem szánt csónakkikötő	Sió-projektben tervezett csónakkikötő
6	Malom u., volt malom 274	falusias lakóterület	általános gazdasági terület	polgármesteri javaslat – tulajdonos részére előnyös
7	volt agyagbánya 0113/16	tervezett zöldterület	beépítésre nem szánt különleges sportterület	sportolási lehetőségek biztosítása
18	új gazdasági terület kijelölése 0113/20, 0139/3	általános mezőgazdasági terület	általános gazdasági terület + 5 % védelmi erdőterület	polgármesteri javaslat

A rendezést érintő módosítások

9	Malom u. 0146/2	általános mezőgazdasági terület	falusias lakóterület	meglévő lakóépület belterületbe csatolására irányuló tulajdonosi kérelem
10	Petőfi u. 48. nyugati része 321	falusias lakóterület	zöldterület	az új beépítésre szánt területek miatti, jogszabályban előírt zöldterület pótlás
11	Temető u. (volt víztorony) 310	vízgazdálkodási terület	falusias lakóterület	a használaton kívüli víztorony telkének hasznosítása

12	Hőskert, volt vízmű 277, 120/5 nyugati része	vízgazdálkodási terület	zöldterület, közlekedési terület	a használaton kívüli vízmű más célú hasznosítása
13	Petőfi tér 1. 117, 118	falusias lakóterület	településközpont terület	a telek kialakult beépíttségének mértéke
14	Petőfi u. templom, vegyesbolt 127, 131, 132	falusias lakóterület	településközpont terület	a telek kialakult beépíttségének mértéke
15	Uzd, Táncsics u. major 740/2, 740/3, 742/3, 742/5, 742/6, 742/7, 743/2, 743/3, 743/5	kereskedelmi, szolgáltató terület	általános gazdasági terület	az OTÉK övezeti előírások megváltozása
16	TV torony 0219	közlekedési terület	hírközlési terület	az OTÉK övezeti előírások megváltozása

A változtatások részben a tényleges területhasználat miatt, részben jogszabályi változások miatt váltak szükségessé.

Az OTRT előírásainak változásai lehetővé tették, hogy a beépítésük szempontjából falusias lakóterületbe nem illeszkedő egyes ingatlanai falusias lakóterületből településközpont vegyes területbe kerülhessenek átsorolásra.

Az erdők elsődleges rendeltetéséről szóló adatszolgáltatás függvényében vált szükségessé egyes erdőterületek övezeti besorolásának megváltoztatása.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

Településtervek esetében a területrendezési tervek egyes övezeti tervlapjait és térszerkezeti terveit környezeti célkitűzéseket megfogalmazó terveknek tekintendők. Sárszentlőrinc településrendezési eszközeinek így összhangban kell lenniük

- az Országos Területrendezési Tervvel (OTrT) (2003. évi XXVI. tv.), és
- Tolna Megyei Területrendezési Tervével (TMTrT, (9/2005. (V. 12.) önk. rendelet)

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Sárszentlőrinc Településszerkezeti tervet elfogadó határozat-tervezet melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja. A környezeti értékelés során a releváns helyi, térségi és országos környezetpolitikai célokat megfogalmazó területfejlesztési dokumentumokkal, környezetvédelmi programokkal való egyezés ellenőrzése is szükséges. Sárszentlőrinc településrendezési eszközeit az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célokkal vetettük össze:

- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) (2015-2020)
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS) (2013)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) (2014-2025 kitekintéssel 2050-re)
- Nemzeti Vidékstratégia (NVS) (2012-2020)
- Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia
- Nemzeti Erdőstratégia (2016-2030)
- Tolna Megye Környezetvédelmi Programja
- Tolna Megye Területfejlesztési Konceptiója
- Tolna Megye Integrált Területi Programja (TIP) 2014-2020.
- Tolna Megyei Klímastratégia

3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal

3.1.1. Országos övezetek általi érintettség

A településrendezési eszközök felülvizsgálatánál a területi terveknek való megfelelés vizsgálatra került. Az Országos Területrendezési Terv az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában. Az országos övezetek közül Sárszentlőrinc község területének érintettsége a következő:

1. Ökológiai hálózat övezete

Natura 2000 terület Sárszentlőrinc területén nincs. Sárszentlőrinc területén Ramsari terület nincs. Sárszentlőrinc község közigazgatási területén a Duna –Dráva Nemzeti Park részeként országos szintű természetvédelmi oltalom alatt álló területek találhatók. Az 1996. évi LIII. törvény 23 §-a szerint ex-lege védett földvár a “Birkajárás” (hrs: 073/2, 073/4, 073/6, 073/7, 073/13).

A község keleti részét több helyen érinti az ökológiai folyosó övezete. Az ökológiai hálózat folytonos és megszakított területei, a természetes és természetközeli területeket összekötő, biológiai kapcsolatot biztosító sávok, mozaik láncolata. Az országos ökológiai hálózat részét alkotja a vizsgált területen a Sárvíz, a Sió melletti és közötti területek, a Kisszékelyi-árok, a Donát-patak melletti területek, valamint az Uzdi-hegyen lévő Farkasvölgy Donát-patakig nyúló domboldalának egy része. A területeket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága állapította és jelölte meg.

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Sárszentlőrinc területének középső részén több helyen is előfordul.

3. Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Sárszentlőrinc térség területe több részen érintett főleg a keleti, észak-keleti térségben.

4. Erdők övezete, erdőtelepítésre javasolt terület övezete

A külterületet érinti és nagyobb területen a térség déli részét.

5. Erdőtelepítésre javasolt területek övezete: (MvM rendelet 3.§)

Sárszentlőrinc területét néhány apró foltban érinti.

6. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

A térség déli területét érinti, részben Uzdót.

7. Világörökség és világörökség várományos terület övezete

Sárszentlőrinc nem érintett.

8. Vízhőminőség-védelmi terület övezete

A település területe érintett.

9. Nagyvízi meder övezete

A település területe érintett.

10. VTT-tározók övezete

Sárszentlőrinc nem érintett.

11. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete

Sárszentlőrinc nem érintett.

10. Rendszeresen belvízjárta terület övezete

A község területének nyugati része nagymértékben érintett.

3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljaihoz való illeszkedés

A 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott 2015-2020. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV.) után az V. Nemzeti Környezetvédelmi Program még nem került elfogadásra, azonban társadalmasítása megtörtént. Az értékelés során így az ebben foglalt célokat is figyelembe vettük. A Nemzeti Környezetvédelmi Program több alapelvet határoz meg, amelyeket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településrendezési terv készítése során is. A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

A NKP stratégiai céljaihoz való illeszkedés vizsgálata:

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása: Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.

Sárszentlőrinc községi méretéből, lakosságának életmódjából fakadóan jelentős méretűek a belterületi növényzettel fedett területek, azaz a zöldfelületek, azonban az érvényben lévő rendelkezések szerinti követelményeknek megfelelő közpark nincs, mivel a belterületen lévő erre a célra szolgáló közterületek nagysága nem éri el az 1 ha-t. Egy kisebb közkert (Hóskert) található a Petőfi utcában sétánnyal, fasorral, emlékművel és egynyári virágkiültetéssel színesítve. A templom körül szintén egy kisebb parkosított területek található. A Kossuth utca északi végén és a Csapó Vilmos utcában kisebb játszóterek található. A település utcáira nem jellemző a fásítás. Egy-egy szakaszon található szórvány fatelepítés. A kiültetett fák nagy része meggyfa. Széles zöldsávval rendelkező utcák a Kossuth Lajos utca, Petőfi utca és Rákóczi utca. Jelentősebb zöldfelülettel rendelkeznek a lakókerterek, valamint az intézmények kertjei. Zöldfelületi jellegű intézményei a településnek a temetők.

2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata: A település délnyugati részét egy nagyobb foltban, középső-nyugati részét kisebb foltban erdőgazdálkodási terület borítja. A belterülettől délnyugati irányban nagyrészt vegyes (szőlő, legelő, kiskertek) művelésű területek húzódnak, a többi területen mezőgazdasági művelés jellemző. A belterületet keleti és nyugati irányból kertes mezőgazdasági területek határolják, délről pedig egy kisebb erdőfolt. Az uzdi településrészt keletről kisebb erdőfoltok és

iparterület határolja, de nagyrészt mezőgazdasági területek ölelik körbe. A település délnyugati határán halastó, attól keletre, de a község szintén délnyugati részén erdőfoltok színesítik a tájat. Óvni kell az ezeken a területeken kialakuló természetközeli ökoszisztémát. Törekedni kell a meglévő őshonos fák megőrzésére. A településtervezés megvalósulása során természeti erőforrás csökkenést nem okoz, a természeti értékek védelmét biztosítja. A Dalmand Zrt. fejlesztési szándékai hosszú távon hozzájárulhatnak a természeti értékek fenntartásához, minőségük javulásához.

3. Természeti erőforrásaink és értékeink megőrzése: A természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jóléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A terv a célt megfelelően szolgálja, nem jelöl ki olyan övezetet és határoz meg olyan beépítési követelményeket, mely a természeti erőforrások védelmét csökkentené.

4. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése: A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület-, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahaználhatóság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS)

A 18/2013. (III. 28.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmisítható jövőképpnek megfelelő eszközrendszerrel és reformkerettel vázol fel. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-termeszeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása. A fenntartható fejlődés keretstratégiája szerint a környezeti eltartóképességet mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni.

A NFFS stratégiai céljaihoz való illeszkedés vizsgálata:

1. A fajgazdagság fenntartása, a táj és a természeti értékek megőrzése: Sárszentlőrinc település országos jelentőségű természeti területtel nem rendelkezik, azonban a község keleti részét több helyen érinti az ökológiai folyosó övezete. Az országos ökológiai hálózat részét alkotja a vizsgált területen a Sárvíz, a Sió melletti és közötti területek, a Kisszékelyi-árok, a Donát-patak melletti területek, valamint az Uzdi-hegyen lévő Farkasvölgy Donát-patakig nyúló domboldalának egy része. A természeti értékek megőrzéséhez különleges intézkedés nem indokolt. A célok teljesülését biztosítja a településrendezési terv.

2. A talaj termőképességének fenntartása: A módosítások során a termőföld mennyiségi és minőségi védelmének szem előtt tartása kiemelten fontos, mivel a vizsgált területen kiváló termőterületek is találhatóak. Polgármesterei javaslatra a 0113/20 és 0139/3 hrsz. általános mezőgazdasági területeket új gazdasági területté kívánják módosítani oly módon, hogy az általános gazdasági terület mellett 5 % védelmi erdőterületet is kialakítanak. A kijelölt, összefüggő terület kiváló termőterületekkel szomszédos, ezért a használat változásakor különösen ügyelni kell a termőréteg védelmére, illetve csak jelentősen indokolt beruházás engedélyezhető a területen.

Beépítésre nem szánt terület a Sió-projektben tervezett csónakkikötő, amely érint általános mezőgazdasági területet. A mezőgazdasági területeken jelölt változások között a meglévő állapotnak megfelelő módosítás (Malom utca 0146/2) is szerepel, ez tényleges területhasználat változást nem jelent.

3. Az emberi egészséget és életminőséget veszélyeztető kibocsátásokat korlátok között kell tartani, azokat megfelelően szabályozni szükséges:

A településen nem tervezett olyan tevékenység, amely jelentős légszennyezést okozna. Esetlegesen mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódóan kezdődhet gazdasági munkavégzés megkezdése, mely azonban egyedi jogszabályi vizsgálat alapján telepíthető. A településterv jelentős zavaró hatású ipari létesítmény számára nem biztosít keretet.

4. Ésszerű, beosztó gazdálkodás az ásványkincsekkel és az energiahordozókkal: A településen nem található működő bányatelek, nem tervezett olyan jelentős fejlesztés, mely a célt negatívan befolyásolná. A volt agyagbánya (hrsz. 0113/16) területét sportpálya létesítési szándékkal beépítésre nem szánt különleges sportterületté módosítanák. Ez az ott található ásványkincseket nem veszélyezteti.

Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) céljaihoz való illeszkedés

A NÉS a 2008-2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját.

Három fő cselekvési irányt határoz meg:

1. Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése: Sárszentlőrincen a gázhálózatot 1998-ban kiépítették, a rácsatlakozások folyamatosan bővülnek. A lakóterületnek mintegy 80-90 %-a földgázzal ellátott, melynek szolgáltatója az E.on Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. A gázellátás külterületen (Kula-major és Szamadópuszta üzemi területein) is biztosított. A lakások egy részében a fűtést vegyes tüzeléssel oldják meg. A település energiagazdálkodása a jövőben a természeti adottságoknak köszönhetően jelentős változáson mehet keresztül. Az elektromos áram előállítására a megújuló energiák: a biomassza, a szél-, nap-, víz és a geotermikus energia alkalmazása jöhet számításba. Ennek ismeretében a terv szorgalmazza a vezetékes energiahordozók, valamint a megújuló energiaforrások használatát a hagyományos fűtési módokkal szemben.

2. Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás: Az éghajlatváltozás egyik legjelentősebb hatása a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoriságának növekedése. A klímaváltozás kedvezőtlen hatásait csökkentő helyi alkalmazkodási stratégiák meghatározását (zöldterület fejlesztési program, helyi termék előállítás és fogyasztás elősegítése, házi komposztálás és csapadékvíz gyűjtés lehetőségének biztosítása, talajvédő fölművelési módszerek népszerűsítése) a településfejlesztési koncepcióval összhangban támogatja a terv.

3. Az éghajlatváltozás társadalmi tudatosítása, a klímatudatosság erősítése: A társadalmi tudatosság erősítése nem településfejlesztési feladat.

Nemzeti Vidékstratégia (NVS) céljaihoz való illeszkedés

A Nemzeti Vidékstratégia (a továbbiakban NVS) az eddigi elkülönült, egymással gyakran szemben álló ágazati szemlélet helyett a szakterületek közötti kapcsolatrendszerre építve közös stratégiai kereteket kíván biztosítani. Az NVS átfogó célkitűzése a vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása. Az átfogó célkitűzés elérése érdekében az NVS az alábbi öt stratégiai célt tűzi ki:

1. Tájaink, természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése: Sárszentlőrinc település országos jelentőségű természeti területtel nem rendelkezik, azonban a község keleti részét több helyen érinti az ökológiai folyosó övezete. Az országos ökológiai hálózat részét alkotja a vizsgált területen a Sárvíz, a Sió melletti és közötti területek, a Kísszékelyi-árok, a Donát-patak melletti területek, valamint az Uzdi-hegyen lévő Farkasvölgy Donát-patakig nyúló domboldalának egy része. A természeti értékek megőrzéséhez különleges intézkedés nem indokolt. A célok teljesülését biztosítja a településrendezési terv.

2. Sokszínű és életképes agrártermelés: A módosítások során a termőföld mennyiségi és minőségi védelmének szem előtt tartása kiemelten fontos, mivel a vizsgált területen kiváló termőterületek is találhatóak. Polgármesterei javaslatra a 0113/20 és 0139/3 hrsz. általános mezőgazdasági területeket új gazdasági területté kívánják módosítani oly módon, hogy az általános gazdasági terület mellett 5 % védelmi erdőterületet is kialakítanak. A kijelölt, összefüggő terület kiváló termőterületekkel szomszédos, ezért a használat változásakor különösen ügyelni kell a szomszédos termőterület és termőréteg védelmére.

Beépítésre nem szánt terület a Sió-projektben tervezett csónakkikötő, amely érint általános mezőgazdasági területet. A mezőgazdasági területeken jelölt változások között a meglévő állapotnak megfelelő módosítás (Malom utca 0146/2) is szerepel, ez tényleges területhasználat változást nem jelent.

3. Élelmezési és élelmiszerbiztonság: A módosítások során a termőföld mennyiségi és minőségi védelmének szem előtt tartása kiemelten fontos, mivel a vizsgált területen kiváló termőterületek is találhatóak. Polgármesterei javaslatra a 0113/20 és 0139/3 hrsz. általános mezőgazdasági területeket új gazdasági területté kívánják módosítani oly módon, hogy az általános gazdasági terület mellett 5 % védelmi erdőterületet is kialakítanak. A kijelölt, összefüggő terület kiváló termőterületekkel szomszédos, ezért a használat változásakor különösen ügyelni kell a szomszédos termőterület és termőréteg védelmére.

A tervezett módosítások alapjaiban nem jelentenek kockázatot a település területén előállított élelmiszerek minőségére.

4. A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése: A helyi gazdaságfejlesztés számára a településrendezési eszközök tartalmaznak gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató területeket, illetve fejlesztésre kijelölt területeket.

Alsópépusztán és Rácegrespusztán a Dalmand Zrt. fejlesztési szándéka közvetlenül elősegíti a kitűzött gazdaságfejlesztési célok teljesülését.

5. A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása:

Cél, hogy Sárszentlőrinc község a jövőben jó életminőséget biztosító, a helyi adottságokat figyelembe vevő, identitását megtartó, fenntarthatóan fejlődő településsé váljon. A fejlesztések révén a jelenlegihez képest jelentősen nőjön a helyben történő foglalkozást nyújtó – elsődlegesen mezőgazdasági, szolgáltatói és turisztikai szektorhoz tartozó - munkahelyek száma. A település lakókörnyezete a közterületek folyamatos fejlesztései által vonzóvá válhat a helyben letelepedni vágyó fiatalok, illetve a máshonnan betelepülni óhajtok számára. Ezt a célt elősegíti a régi víziközmű vízgazdálkodási területek módosítása zöldterületté, illetve falusias lakóterületté.

A tervezett fejlesztések közül a csónakkikötő és a Dalmand Zrt különleges mesepark terve közvetlenül elősegíti a települési közösségek megerősítését.

Sárszentlőrinc településen nincsen kiépített szennyvízcsatorna hálózat. 2016-ban a GEMENC-BAU Kft. készítette el a Sárszentlőrinc és Uzd községek szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása Nagydorog meglévő szennyvízelvezetési agglomeráció bővítése elnevezésű tervet. A keletkező kommunális szennyvizet jelenleg telkenként részben szikkasztókban, részben zárt tárolókban gyűjtik és esetenként szippantással távolítják el.

A település belterületi csapadékvíz elvezetése nyílt árokrendszerrel történik, némely utcában azonban nincs semmilyen vízelvezető rendszer kiépítve, felújítása több területen indokolt. A csapadékvizek befogadója a településen áthaladó Sió-csatorna.

A község elektromos energia ellátása megfelelő, a közvilágítás felújítása megtörtént. A település energiagazdálkodása a jövőben a természeti adottságoknak köszönhetően jelentős változáson mehet keresztül. Az elektromos áram előállítására a megújuló energiák: a biomassza, a szél-, nap-, víz és a geotermikus energia alkalmazása jöhet számításba.

Sárszentlőrinc községben mindhárom mobilszolgáltató megtalálható, a Telekom, Yettel (korábban Telenor) vételi lehetősége is megfelelő. A kábel tv és internet szolgáltatás helyi

üzemeltetője a TARR Kft. és a Magyar Telekom Nyrt. A hálózat a település belterületét fedi le.

A mobilszolgáltatók vételi lehetősége megfelelő a településen.

Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia céljaihoz való illeszkedés

A vízpolitikai stratégia megalkotásának fő célja a vízgazdálkodás fejlesztési irányainak illetve erre épülő céljainak meghatározása Magyarország vízügyi adottságaira és a vízgazdálkodás szakmai-szervezeti hátterére építve. A KJT alapelve, hogy csak a társadalom által ténylegesen igényelt, de a fenntarthatóság követelményeinek megfelelő vízügyi beavatkozásokat szabad megtenni az elkövetkező években.

1. A víztestek állapotromlásának megakadályozása, állapotuk javítása:

A település csatornázottságának megvalósítása célként jelenik meg. Ehhez a tervek is rendelkezésre állnak.

3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Sárszentlőrinc településtervet elfogadó határozat-tervezet melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja.

Tolna Megyei Területrendezési Tervről szóló Tolna Megyei Önkormányzat 4/2012. (II. 17.) önkormányzati rendeletével módosított 1/2005. (II. 21.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott anyagának térségi szerkezeti tervlapja a település belterületét települési térségbe, a külterületet erdőgazdálkodási és mezőgazdasági térségbe, a térség délen fekvő kis területet vízgazdálkodási térségbe sorolta. A község területén áthalad az 6232 és 6317 sz. mellékút nyomvonala. A terv tervezett térségi szerepű összekötő utat jelöl a térség déli részénél. A térség északi és déli részén végighalad kelet-nyugat irányba egy 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték és az északi részen kelet-nyugat irányban pedig egy tervezett távvezeték nyomvonala húzódik. A települési térségben észak-dél irányban végigvonul egy tervezett országos kerékpárútvonal és két tervezett térségi kerékpárútvonal, az elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal mentén.

3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

Felszíni vizek védelme

Sárszentlőrinc közigazgatási területének északi részét érinti a Sió- csatorna, melybe közvetlenül vezetnek az árkok a Mártírok és Hunyadi utca környékéről, valamint a Tóti községrészből. A felszíni vizeket potenciálisan a mezőgazdasági tevékenységen kívül szennyezés nem veszélyezteti.

A Közép- dunántúli Vízügyi Igazgatóság Tolna Megyei Szakasz mérnökség adatszolgáltatása alapján a település területe a Duna részvízgyűjtőn, az 1-11 Sió vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen foglal helyet.

A településen jelentős ipari vízfelhasználó nincs. A szántóföldi műveléssel hasznosított területeken főként felületi jellegű mezőgazdasági eredetű szennyezésekkel lehet számolni.

A 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében felsorolt felszíni vizeket "érzékeny felszíni víznek" jelölték ki. Az érzékeny felszíni vízként kijelölt vizek vízgyűjtő területét a 2. számú mellékletben felsorolt települések külterületi határai határozzák meg. Sárszentlőrinc és Uzd települések nem szerepelnek a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületek kijelöléséről szóló 2. mellékletben.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet célja a felszíni vizek minőségének megóvása, fenntartása és javítása, a vízi és vízközei, továbbá a felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőhelyek és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítása, a vízhasználatok biztonsága, az emberi egészség-, és a környezeti állapot megőrzése érdekében a szennyezések megelőzése és csökkentése. A Korm. Rendelet 25.§-a kimondja, hogy a szennyvízkibocsátással, közcsatornába vezetéssel kapcsolatos környezetvédelmi követelményeket a kibocsátó számára a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény és a vízgazdálkodásról szóló törvény szerinti engedélyben, illetve azok hatálya alá nem tartozó tevékenység esetén a vízvédelmi hatóság által kiadott külön engedélyben kell meghatározni.

A kibocsátási követelményeket:

- a) környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó kötelezett tevékenységek esetén környezetvédelmi engedélyben,
- b) a Kormány által külön rendeletben meghatározott egyes létesítmények tekintetében, egységes környezethasználati engedélyben,
- c) környezetvédelmi-felülvizsgálat elvégzése esetén a környezetvédelmi működési engedélyben kell meghatározni.

A kormányrendelettel összhangban az egyes befogadóba vezethető szennyező és mérgező anyagokra vonatkozó határértékeket a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet írja elő. E rendelet 2. számú melléklete szerint a vizsgálati terület a 4. általánosan védett befogadók területi kategóriájába tartozik. Ezáltal a településen a 4. kategóriára vonatkozó határértékek az irányadók közvetlenül a befogadóba történő bevezetés esetén. Az egyes technológiákra vonatkozó határértékeket ugyanezen rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza.

Felszín alatti vizek védelme

A környezet vízvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény egyaránt meghatároz általános következményeket a vizek és a föld védelme érdekében.

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szól a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, melynek célja: a felszín alatti vizek jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával, szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével, hasznosítható készleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználattal, a földtani közeg kármentesítésével összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása. A rendelet hatálya - a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenységek, és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény hatálya alá tartozó anyagok és tevékenységek kivételével - kiterjed a felszín alatti vízre és a földtani közegre, és a szennyező anyagra; a felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotát érintő tevékenységekre.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának a feltételrendszerét, a besorolásokat pedig a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza, mely szerint Sárszentlőrinc község közigazgatási területe a kevésbé érzékeny, általános védettségű területek körébe sorolható.

A területen a talajvíz általában 4-6 m között, vagy még mélyebben helyezkedik el.

A szántóföldi műveléssel hasznosított területeken főként felületi jellegű mezőgazdasági eredetű szennyezésekkel lehet számolni. A gazdasági telephelyeken folytatott tevékenységek (növényvédőszer-gyártás, autójavítók, stb.) során talajba jutó szennyezőanyagok elszennyezhetik a környező területek termőtalaját, illetve a talajba való bemosódással a felszín alatti vizek állapotát veszélyeztetik. Az állattartó telepek trágyatárolói szintén terhelést jelentenek a talajra nézve.

A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése még nem történt meg a településen, ezért a felszín alatti vizek kommunális eredetű szennyeződése feltételezhető. A településrészekben előforduló szennyvíz talajba történő szikkasztása nemcsak a talajt, hanem a felszíni és felszín alatti vízkészleteket is szennyezi, amelynek következménye az élővizekben nitrogénfeldúsulás, eutrofizáció is lehet.

Sárszentlőrinc község területe üzemelő, vagy távlati vízbázis védelmi területet nem érint.

A 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet szerint alapvető célkitűzés, hogy legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek. Ennek érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:

- azok állapota ne romoljon;
- a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;
- a felszín alatti víztestek jó mennyiségi és minőségi állapotára vonatkozó követelmények a kockázatos helyzetű víztestek kivételével teljesüljenek;
- a kockázatos helyzetű víztestek állapota fokozatosan javuljon;
- a tartósan károsodott felszín alatti víz és a földtani közeg nyilvántartásba és ellenőrzés alá kerüljön, és állapota kármentesítéssel javuljon.

A vizek védelme érdekében nitrátérzékeny területek kerültek kijelölésre az alábbi szempontok szerint: - geológiai okok (karsztos területek) - felszíni vizek minőségének biztosítása - nagy létszámú állattartó telepek, valamint a hozzájuk tartozó trágyatárolók területe. A nitrátérzékeny területek fizikai blokkazonosítóit MEPAR szinten történő közzétételét a 43/2007. (VI.1.) FVM rendelet melléklete tartalmazza. Sárszentlőrinc közigazgatási területe teljes egészében nitrátérzékeny terület. A vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében követendő helyes mezőgazdasági gyakorlat szabályait az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet tartalmazza. **A melléklet előírásai a településen kötelezően betartandók!** Addig is, amíg a közcsatorna nem épül meg, a szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedélyezhető a közigazgatási területen.

A településterv célként fogalmazza meg a település csatornázásának előmozdítását, mely jelentősen hozzájárulna a felszín alatti vizek jó állapotának eléréséhez.

Földvédelem

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti forrásaira és folyamataira. A védelemnek magába kell foglalnia a talaj termőképességének, víz- és levegőháztartásának védelmét is.

Jelentős földfelszín szennyező objektumok (ipari üzemek, veszélyes anyagraktárak) a településen nem találhatóak. A földfelszín terhelése elsősorban a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó szennyezésekből (bemosódások, kemikáliák) származik.

A Megyei Területrendezési Terv kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületeket jelöl a közigazgatási terület nagyrészen. A szántóföldi művelést nagy kiterjedésű, homogén táblákon végzik, melyeket nem tagolnak mezővédő erdősávok, vagy fasorok. Az intenzív művelés során a talaj mezőgazdasági kemikáliákkal terhelt. A talaj kiszáradásának megelőzésére, és a termőréteg megóvása érdekében mulcsozás, az elmaradt növényi részekkel való talajtakarás, talajkímélő művelés javasolt.

A talajvédelem érdekében a felszíni vízelvezetést korrekt rendszer kiépítésével meg kell oldani. A lehullott és káros szennyező anyagoktól mentes csapadék „helyben tartását” a zöldfelületeken, illetve burkolatlan gyepes árkokban történő szikkasztással meg kell oldani. A település területén a településrendezés eszközeivel is segíteni kell a talaj- és vízszennyezés veszélyével járó kemikáliák (növényvédőszer, műtrágyák) használatának szabályozását, a közterületi és magán telkek gyom- és allergén növényektől mentesítésének kötelezettségét. Az

ágazati jogszabályi előírások mellett, azokat kiegészítő előírások érvényesítésére helyi rendelet készítése javasolt.

A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható. A földtani közeg elszennyeződésének megakadályozása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a beruházások megfelelő műszaki védelemmel valósuljanak meg. A műszaki védelem kiépítését minden esetben ellenőrzötten kell megvalósítani, annak megfelelőségét igazolni kell, a hatályos jogszabályok, szabványok figyelembe vételével.

A talaj és a vizek minőségét befolyásoló külső tényezők a vízellátás, a szennyvízelhelyezés, trágyakezelés és a csapadékvíz-elvezetés. A földtani közeg és a felszín alatti vizek állapotát érintő tevékenységek kivitelezése csak az elérhető legjobb technika illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával, ellenőrzött körülmények között történhet meg. Fokozott odafigyelés szükséges a szennyező anyag földtani közegbe történő közvetlen bevezetése (ugyan úgy, mint a felszín alatti vizekbe történő közvetlen bevezetéskor is), esetében, ami szintén engedélyköteles tevékenység.

A településrendezési eszközök által a legjelentősebb talajra és a termőföldre kifejtett hatás a területfoglalás. A módosítások során a termőföld mennyiségi és minőségi védelmének szem előtt tartása kiemelten fontos, mivel a vizsgált területen kiváló termőterületek is találhatóak. Polgármesterei javaslatra a 0113/20 és 0139/3 hrsz. általános mezőgazdasági területeket új gazdasági területté kívánják módosítani oly módon, hogy az általános gazdasági terület mellett 5 % védelmi erdőterületet is kialakítanak. A kijelölt, összefüggő terület kiváló termőterületekkel szomszédos, ezért a használat változásakor különösen ügyelni kell a szomszédos termőterület és termőréteg védelmére.

Beépítésre nem szánt terület a Sió-projektben tervezett csónakkikötő, amely érint általános mezőgazdasági területet. A mezőgazdasági területeken jelölt változások között a meglévő állapotnak megfelelő módosítás (Malom utca 0146/2) is szerepel, ez tényleges területhasználat változást nem jelent.

A javasolt, de területhasználatukban már beépítésre szánt területként hasznosított területek egyike sem érint, sem az OTTrT, sem a megyei terv övezeti tervlapján lehatárolt kiváló termőhelyi adottságú szántóterületet.

Levegőtisztaság-védelem

Sárszentlőrinc település levegőtisztasága jó minőségűnek mondható. A szennyezett régiók a településtől viszonylag távol esnek. A természetföldrajzi adottságok igen kedvezőek, hisz Sió völgye – mint átszellőzést biztosító légcatorna – miatt a levegőmozgás relatív értéke magas, a szélcsöndes időszakok viszonylag kicsik.

A levegő tisztaságának védelmét jogszabályok írják elő. A levegővédelmi követelményeket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek kidolgozása során, valamint az önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben - a külön jogszabályokban foglaltak szerint - érvényesíteni kell.

A légszennyezés a fűtésből, a mezőgazdasági és ipari eredetű tevékenységből, valamint a közlekedésből tevődik össze jellemzően a településen. Mivel a község földgázzal ellátott, és a szilárd tüzelésű fűtés csak a háztartások kis hányadára jellemző, a legfőbb potenciális légszennyezést az 6317 számú út forgalma okozza. Porterhelés és tehergépjármű-forgalom a mezőgazdasági munkák idején emelkedik, amikor a talajmunkák során jelentős mennyiségű por kerül a levegőbe. A mezőgazdasági területek körül létesített mezővédő erdősávok és védelmi funkciót betöltő növényávok sok helyen eltűntek, illetve hiányosak. Emiatt a szántókról vegetáción kívüli időszakban – mikor a földeken nincs, vagy hiányos a növényzettel való borítottság – jelentős mennyiségű por kerülhet a lakott területre. A hagyományos szén-, fa- esetleg olajtüzelésű fűtésből származó légszennyező anyagok- szén-monoxid és kén-dioxid, korom, pernye - mennyisége a jó levegő-minőséget lényegesen befolyásolhatja, ezért a fűtési időszakban a levegő minősége rosszabb, mint azon kívül. Ugyanis fűtési időszakban – főként csapadékmentes időszakban – a porszennyezés a fűtési eredetű szennyező anyagokkal együtt rontja a levegő minőségét, kellemetlen közérzetet okozva a lakosoknak.

A légszennyezettség mértékére mérési adatok nem állnak rendelkezésre, de a környezet állapotát figyelembe véve megállapítható, hogy a településen – a fenti szélsőséges helyzetek kivételével - a levegő minősége általában jónak mondható. A kibocsátások vizsgálata alapján

a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján Sárszentlőrinc az „F” zónacsoportba sorolható, azaz azon területek közé tartozik, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A községben csekély számban jellemző a háztáji állattartás, viszont van egy sertés-, és egy borjútelep melynek környezetében a bűzhatás gondokat jelenthet. Ugyanakkor falusi környezetbe az állattartásból eredő hatásokat a helyben élők jobban tolerálják, hiszen hozzá tartozik a mindennapi életvitelhez.

A településen jelentős légszennyező forrás nem található. A levegőminőség kedvező állapotának a fenntartása érdekében a jövőben csak olyan új tevékenységeket célszerű támogatni, melyek a lakókörnyezetet minimális mértékben terhelik. A településtervezés nem biztosít övezetet jelentős terheléssel, zavaró hatással bíró ipari létesítménynek.

A faluban jellemzően kialakult az a gyakorlat, hogy a lehullott faleveleket, elszáradt kerti növényeket égetéssel semmisítik meg. A levegő tisztasági mutatóinak megőrzésében jelentős előrelépést jelentene a lakosság komposztálási szokásainak változása.

A település levegő minőségében jelentős szerepet betöltő közterületi zöldfelületeket más terület felhasználás számára megszüntetni nem lehet. A jelentős környezeti zavaró hatással, így légszennyezéssel járó közúti közlekedéshez biztosított közúthálózatot a településszerkezeti tervnek megfelelően úgy kell fejleszteni, hogy a közúti forgalom a védendő lakóterületek környezetében a lehetséges legkisebb mértékű, csillapított jellegű legyen. Jelentős légszennyező anyag keletkezésével járó új gazdasági tevékenység számára gazdasági terület a község területén belül nem biztosítható.

A település levegőminőségi besorolása összességében kedvezőnek tekinthető. A levegő tisztaságának védelmét a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek 3. §-a alapján a levegővédelmi követelményeket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, településfejlesztési koncepció kidolgozása során, valamint a helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben érvényesíteni kell.

Sárszentlőrinc területén kiépített kerékpárút jelenleg nincs. A hatályos településszerkezeti terven tervezett kerékpárút szerepel a 6317, valamint a 6232 sz. utak mentén Szekszárd, Simontornya és Nagydorog irányában.

Tolna megye hatályos területrendezési terve szerint a település területének keleti, a Sió és Sárvíz közti részét érinti a Sió-menti országos jelentőségű kerékpárút hálózat tervezett nyomvonala, továbbá a Sió-csatorna mindkét oldalán térségi kerékpárút tervezett.

A település belső úthálózatának fejlesztése is meghatározóan fontos a levegő védelme szempontjából. A kertvárosias lakóterületeken még sok olyan utca van, amely burkolatlan, így a közlekedési eredetű porszennyezés jelentős. Az utcák rendezése, a felszíni csapadékvíz elvezetés kialakításával, az utak burkolásával és fasorok telepítésével oldható meg. A zöldítési lehetőségek tervezése Sárszentlőrincen és Uzdón még erősítheti a jelenlegi jó környezeti állapot fenntartását. Ehhez hozzájárulhat a volt vízmű védőterületek zöldterületként történő hazsnosítása.

A tájrendezési javaslattal összhangban levegőminőség-védelmi szempontból is javasolt az utcák fásításával komolyabban foglalkozni. A fasorok nagymértékben javítják a mikroklimát, megszűrik az ülepedő port, ezáltal javítják a lakókörnyezet minőségét, így nagy jelentőségűek a település zöldfelületi rendszerében. Mindezek figyelembevételében **szorgalmazni kell a fásítást a település utcáiban.**

Hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés

Sárszentlőrincen a helyi hulladékgazdálkodás szabályozását a helyi környezet védelméről, közterületek, ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló az 5/2008. (IV. 1.) sz. rendelettel módosított 3/2002. (III. 27.) Önk. rendelet tartalmazta, amely jelenleg már nem érhető el az önkormányzat honlapján. Az önkormányzat honlapján nincs elérhető információ a települési szilárd és folyékony hulladék gyűjtéséről, elszállításáról. A lakosság szemléletformálása érdekében szükséges ennek pótlása, és helyi rendeletben történő szabályozása, amely a vonatkozó jogszabályokkal is harmonizál.

Az önkormányzat kötelező helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szervez és tart fenn a települési hulladék rendszeres gyűjtésére, elszállítására, ártalmatlanítására és kezelésére – a szolgáltatást ellátó vállalkozó bevonásával.

A szilárd kommunális hulladék begyűjtését és elszállítását az Alisca Terra Regionális Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (7100 Szekszárd, Epreskert u. 9. sz.) biztosítja. Üzemelő hulladéklerakó nincs a közigazgatási területen. A kommunális hulladékot hetente egy alkalommal szállítják el. Szelektív hulladékgyűjtés havonta 1 alkalommal, házhoz

menően, lomtalanítási akció évente egyszer igényelhető, és a közszolgáltatás keretében a zöldhulladék elszállítása is szervezett formában havi rendszerességgel működik.

Hulladékudvar Pakson és Szedresben működik.

A településen keletkezett hulladék összetétele rendkívül inhomogén, nagy szervesanyag tartalmú háztartási hulladék mellett tartalmazhat még vegyes kerti és veszélyes hulladékot (növényvédő szerek göngyöleg, lejárt szavatosságú gyógyszer, használt elem stb.) is, ezért elhelyezését rendkívüli gondossággal kell megoldani. A szerves anyag tartalmú hulladékok mennyiségének csökkentésére a házi komposztálás javasolt.

Az ingatlanhasználó az ingatlanán keletkező vagy birtokába került települési hulladékot a környezet szennyezését megelőző, károsítását kizáró módon köteles gyűjteni. Háztartási hulladékot felhalmozni nem szabad, azt az ingatlanhasználók a szállítási napokon a Közszolgáltatónak kötelesek átadni. A településen törekedni kell arra, hogy minden ingatlanhasználó rendelkezzen közszolgáltató szerződéssel, megelőzve az illegális hulladéklerakásokat.

A termelő üzemeknél keletkező hulladékok telephelyen belüli gyűjtéséről, nyilvántartásáról, és elszállítatásáról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. Rendelet előírásait betartva a telephelyek üzemeltetőjének kell gondoskodni.

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos teendőket a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet szabályozza. A termelőknél keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat csak hatósági engedéllyel rendelkező szakcég szállíthatja el!

A gazdasági területeken keletkező kommunális, termelési és veszélyes hulladékok elszállítatásáról a hulladék termelőjének kell gondoskodnia a mindenkorai szabályozásnak megfelelően.

A településrendezési eszközök módosítása a hulladékgazdálkodásra hatással nincs.

Zaj és rezgésvédelem

A tervezés során alapvető feladat a lakosság megfelelő környezeti komfortérzetének biztosítása érdekében a zajhelyzet vizsgálata. Az akusztikai vizsgálat során a beépített környezet zajhelyzetét értékeltük. Ennek során értékelésre került a zajt kibocsátó létesítmények és a közlekedés hatása települési környezetre.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet szab keretet azokra a tevékenységekre és létesítményekre vonatkozóan, melyek környezeti zajt vagy rezgést okozhatnak. A település helyi zajvédelmi rendelettel nem rendelkezik.

A legjelentősebb környezeti zajforrások a közlekedési és az ipari jellegű tevékenységek, de a vendéglátás, szórakoztató tevékenységek, a háztartásokban használt gépek, berendezések, valamint egyéb emberi tevékenységek is ide tartoznak.

A zaj és rezgésvédelmi követelményeket a védendő létesítmények, területek besorolásának függvényében a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM EüM együttes rendelet I. számú melléklete szabályozza.

A település helyi zajvédelmi rendelettel nem rendelkezik.

Közlekedési zaj

Sárszentlőrinc és Uzd belső úthálózatának gerincét a 6317. sz. Szekszárd-Simontornyai összekötőút átkelési szakasza adja. Sarzszentlőrinc belterületén az összekötőútra csatlakozó 6232 sz. Paks-Nagydorog- Sarzszentlőrinci összekötőút a 63. sz. Szekszárd-Székesfehérvár II. rendű főúttal biztosít közlekedési kapcsolatot, és a község északi részén található a nyugati irányú 6312 sz. Sarzszentlőrinc-Pincehely összekötőút.

A közúti forgalom mértékét 2021. évi forgalomszámlálási adatok alapján határoztuk meg, melynek alapjául az Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kiadott anyag szolgált. Az adatok alapján számítással meghatároztuk a közúti közlekedés által okozott környezeti zajterhelést az ÚT 2-1.302. számú útügyi műszaki előírás alapján.

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. melléklete tartalmazza. A vizsgált 6317., 6232 és 6312 számú összekötőutak besorolása alapján a mellékutakra, gyűjtőutakra vonatkozó határértékek a mérvadók.

Területi funkció	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint L_{Aeq} , dB	
	nappal 6-22h	éjjel 22-6h
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű)	60	50

A forgalom változásának tendenciáinak megismerése érdekében megvizsgáltuk, hogy az elmúlt 10 évben hogyan változott az út terheltsége. A 10 évvel korábbi adatokhoz mérten jelentősen nőtt a személygépjármű forgalom a településen, azonban az autóbusz és a tehergépjármű forgalom csökkent.

Az 6317. számú összekötő út 4985 számú számlálóállomáson 2011-ben és 2021-ban közölt adatok a következők voltak:

	Járműkategória		
	I.	II.	III.
	(jármű/nap)		
2011	188	259	25
2021	253	131	7

Egyes járműkategóriákhoz tartozó nappali óraforgalom:

nappal	éjjel
$Q_{1n}=0,91 \cdot \dot{A}NF_{1/16} = 14,39$	$Q_{1\epsilon}=0,09 \cdot \dot{A}NF_{1/8} = 2,84$
$Q_{2n}=0,91 \cdot \dot{A}NF_{2/16} = 7,45$	$Q_{2\epsilon}=0,09 \cdot \dot{A}NF_{2/8} = 1,47$
$Q_{3n}=0,90 \cdot \dot{A}NF_{3/16} = 0,39$	$Q_{3\epsilon}=0,1 \cdot \dot{A}NF_{3/8} = 0,0875$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke (egyenletesen áramló forgalom esetén), $v_{meg}=50$ km/h

$$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ nappal} = 56,2 \text{ dB}$$

$$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ éjjel} = 49,2 \text{ dB}$$

Az elvégzett zajkibocsátás számítás eredményét a zajterhelési határértékkel összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy a 6317. számú összekötőút középvezetől 7,5 m távolságra a közlekedés okozta zajterhelés mind nappal mind éjjel megfelel a lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias telepszerű beépítéssel) funkciójú területekre vonatkozó határértékeknek.

A 6232. számú összekötő út 8784. számú számlálóállomáson 2011-ben és 2021-ban közölt adatok a következők voltak:

	Járműkategória		
	I.	II.	III.
	(jármű/nap)		
2011	480	188	135
2021	839	424	79

Egyes járműkategóriákhoz tartozó nappali óraforgalom:

nappal	éjjel
$Q_{1n}=0,91 \cdot \text{ÁNF}1/16 = 47,72$	$Q_{1é}=0,09 \cdot \text{ÁNF}1/8 = 9,44$
$Q_{2n}=0,91 \cdot \text{ÁNF}2/16 = 24,115$	$Q_{2é}=0,09 \cdot \text{ÁNF}2/8 = 4,77$
$Q_{3n}=0,90 \cdot \text{ÁNF}3/16 = 4,44$	$Q_{3é}=0,1 \cdot \text{ÁNF}3/8 = 0,9875$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke (egyenletesen áramló forgalom esetén), $v_{\text{meg}}=50$ km/h

$$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ nappal} = 62,0 \text{ dB}$$

$$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ éjjel} = 55,1 \text{ dB}$$

A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a 6232. számú összekötő út mentén mind nappal, mind éjjel meghaladja a határértéket a közúti zajterhelés. Ráadásul a tendenciák alapján egy erős forgalomnövekedés tapasztalható. A fejlesztések során törekedni kell arra, hogy erre az útszakaszra ne terhelődjön nagyobb forgalom.

A 6312. számú összekötő út 5001. számú számlálóállomáson 2011-ben és 2021-ban közölt adatok a következők voltak:

	Járműkategória		
	I.	II.	III.
	(jármű/nap)		
2011	113	103	8
2021	127	112	50

Egyes járműkategóriákhoz tartozó nappali óraforgalom:

nappal	éjjel
$Q_{1n}=0,91 \cdot \text{ÁNF}_{1/16} = 7,22$	$Q_{1é}=0,09 \cdot \text{ÁNF}_{1/8} = 1,43$
$Q_{2n}=0,91 \cdot \text{ÁNF}_{2/16} = 6,37$	$Q_{2é}=0,09 \cdot \text{ÁNF}_{2/8} = 1,26$
$Q_{3n}=0,90 \cdot \text{ÁNF}_{3/16} = 2,81$	$Q_{3é}=0,1 \cdot \text{ÁNF}_{3/8} = 0,625$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke (egyenletesen áramló forgalom esetén)

$$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ nappal} = 56,7 \text{ dB}$$

$$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ éjjel} = 49,9 \text{ dB}$$

Az elvégzett zajkibocsátás számítás eredményét a zajterhelési határértékkel összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy a 6312. számú összekötőút középvezetől 7,5 m távolságra a közlekedés okozta zajterhelés mind nappal mind éjjel megfelel a lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias telepszerű beépítéssel) funkciójú területekre vonatkozó határértékeknek.

A település belterületének további részein csak a helyi közlekedés hatásai érvényesülnek, így a közlekedésből eredő zajterhelés részletesebb vizsgálatát a többi útra nem tartjuk indokoltnak.

Összefoglalva: a településen áthaladó 6232. számú összekötőút okoz a településen egyedül jelentős zajterhelést. A jelentős környezeti zavaró hatással, így zaj- és rezgésterheléssel járó belterületi úthálózatot is úgy kell fejleszteni, hogy a forgalom a védendő területek környezetében a lehetséges legkisebb mértékű, csillapított jellegű legyen.

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. számú mellékletében foglalt határértékeknek

- új tervezésű vagy megváltozott terület-felhasználású területeken a meglévő közlekedési zajforrástól származó zajterhelésre is,
- új közlekedési zajforrás létesítése esetén pedig a meglévő védendő területen is teljesülniük kell.

Meglévő közlekedési útvonal vagy létesítmény (zajforrás) korszerűsítése, útkapacitás bővítése utáni állapotra

- a 3. számú melléklet határértékei érvényesek, ha a változást közvetlenül megelőző állapotra vonatkozó számítások vagy mérések a határérték teljesülését igazolják;

– ha a változást megelőző állapotra vonatkozó számítások vagy mérések a határérték túllépését igazolják, akkor legalább a változást megelőző zajterhelést kell követelménynek tekinteni.

Amennyiben a közlekedés okozta zaj káros hatásaival kapcsolatban panasz merülne fel, akkor zajcsökkentési intézkedéseket kell foganatosítani.

Üzemi zaj

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló országos hatókörű jogszabály üzemi eredetű zajterhelésre vonatkozó határértékeit a zajforrást üzemeltetőnek be kell tartani. Az üzemi tevékenység zavaró mértékű – lakóterületi határértéket meghaladó - zajterhelésétől mentesíteni kell a védendő lakó- és intézményterületeket. A védőtávolságok mértéke – amennyiben azt nem külön jogszabály írja elő kötelező jelleggel - a zavaró környezeti hatások mérséklését eredményező környezetvédelmi célú technológiai változtatások esetén, környezeti hatáselemzést tartalmazó szakértői anyagokra alapozottan módosítható.

Az üzemi létesítményektől származó zajterhelés ellen a településszerkezeti terv úgy óvja a lakóterületeket, hogy közvetlen szomszédságukban nem jelöl ki új gazdasági területeket vagy olyan fejlesztési területet, mely a védendő ingatlanoknak kedvezőtlenebb feltételt teremthet. A terület módosítások során történt módosítások zaj szempontú értékelése során azt vizsgáltuk, hogy az egyes területi átsorolások együtt járhatnak-e határérték módosulásokkal, illetve eredményezhetnek-e zajos tevékenység megtelepülését.

Az üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Sárszentlőrinc-re releváns határértékek a következők.

Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
Lakóterület (falusias), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

A zajvédelmi szempontból a tervezett változások értékelése:

A fejlesztés érdekében javasolt változások

sz.	módosítandó helyszín megnevezése, (helyrajzi száma)	jelenlegi szabályozás	javasolt szabályozás	Zajvédelmi szempontból várható változás
1	Alsópépuszta 0365, 0366, 0368, 0260, 0362, 0363, 0369, 0370, 0388	nincs	különleges mezőgazdasági üzemi terület, + védelmi erdőterület	zajvédelmi szempontból nem releváns
2	Alsópépuszta 0365, 0366, 0368	nincs (volt sportpálya)	különleges mezőgazdasági üzemi terület, + védelmi erdőterület	zajvédelmi szempontból nem releváns
3	Alsórácegrespuszta 099/2	tervezett különleges mesepark	különleges mezőgazdasági üzemi terület	zajvédelmi szempontból nem releváns
4	Uzd 0170/18	általános mezőgazdasági terület	különleges beépítésre nem szánt csónakkikötő	zajvédelmi szempontból nem releváns
6	Malom u., volt malom 274	falusias lakóterület	általános gazdasági terület	Az átsorolt terület védettsége az átsorolással csökken, a megengedett határérték a területen 10 dB-el nő, azonban a funkcióra és beépítettségre vonatkozóan az átsorolás indokolt, az ingatlan nem védendő, környezeti konfliktust várhatóan nem okoz.
7	volt agyagbánya 0113/16	tervezett zöldterület	beépítésre nem szánt különleges sportterület	A területet sportolási hasznosítási céllal tervezik. Még nincs konkrét fejlesztési szándék, ezért az átsorolás zajvédelmi szempontból nem értékelhető. Különleges sportterületként számos lehetőség felmerül, a létesítés során fontos a

				zajvédelmi előírások betartása és már a tervezésnél a zajvédelmi vizsgálatok lefolytatása.
8	új gazdasági terület kijelölése 0113/20, 0139/3	általános mezőgazdasági terület	általános gazdasági terület + 5 % védelmi erdőterület	zajvédelmi szempontból nem releváns

A rendezést érintő módosítások

sz.	módosítandó helyszín megnevezése, (helyrajzi száma)	jelenlegi szabályozás	javasolt szabályozás	Zajvédelmi szempontból várható változás
9	Malom u. 0146/2	általános mezőgazdasági terület	falusias lakóterület	a terület védettsége 10 dB-el nő, ami a védendő épület szempontjából jelentős környezeti feltétel javulás. Azonban fontos hangsúlyozni, hogy a közeli Gip besorolású gazdasági terület számára egy új, közelebbi, magas védettségű terület jelenik meg, ami amennyiben zavaró zajhatású tevékenység tervezett, akkor nehézséget jelenthet.
10	Petőfi u. 48. nyugati része 321	falusias lakóterület	zöldterület	zajvédelmi szempontból nem releváns
11	Temető u. (volt víztorony) 310	vízgyűjtőterület	falusias lakóterület	zajvédelmi szempontból a korábban nem védett terület védelembe kerül, illeszkedik a környezethez, zajvédelmi szempontból előnyös
12	Hőskert, volt vízmű	vízgyűjtőterület	zöldterület, közlekedési terület	zajvédelmi szempontból nem releváns

SÁRSZENTLŐRINC KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

	277, 120/5 nyugati része			
13	Uzd, Táncsics M. u. vízmű 701	vízgazdálkodási terület	falusias lakóterület	zajvédelmi szempontból a korábban nem védett terület védelembe kerül, illeszkedik a környezethez, zajvédelmi szempontból előnyös
14	Petőfi tér 1. 117, 118	falusias lakóterület	településközpont terület	Az átsorolt terület védettsége az átsorolással csökken, a megengedett határérték a területen 5 dB-el nő, azonban a funkcióra és beépítettségre vonatkozóan az átsorolás indokolt, környezeti konfliktust várhatóan nem okoz.
15	Petőfi u. templom, vegyesbolt 127, 131, 132	falusias lakóterület	településközpont terület	Az átsorolt terület védettsége az átsorolással csökken, a megengedett határérték a területen 5 dB-el nő, azonban a funkcióra és beépítettségre vonatkozóan az átsorolás indokolt, környezeti konfliktust várhatóan nem okoz.
15	Uzd, Táncsics u. major 740/2, 740/3, 742/3, 742/5, 742/6, 742/7, 743/2, 743/3, 743/5	kereskedelmi, szolgáltató terület	általános gazdasági terület	Az átsorolt terület védettsége az átsorolással csökken, a megengedett határérték a területen 5 dB-el nő, azonban a funkcióra és beépítettségre vonatkozóan az átsorolás indokolt, környezeti konfliktust várhatóan nem okoz.
16	TV torony 0219	közlekedési terület	hírközlési terület	zajvédelmi szempontból nem releváns

Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatbavétele, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A terv szerint fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi megfelelő állapot maradjon fenn.

Épített környezetre, településre gyakorolt hatások

Sárszentlőrinc belterületi részén szinte minden építési telek esetében az oldalkertes beépítési módot figyelhetjük meg. Ezek túlnyomó esetében 0,5-1 méteres csurgótávolságra kerültek elhelyezésre a lakóépületek az oldalsó telekhatártól. Uzd ősi településrészén, a nemesi birtokos családok kúriái szabadon állóan, a lakóépületekre általában jellemző utcához kapcsolódó rendezett elhelyezkedésükkel szemben uralkodó, hivalkodó elhelyezéssel kerültek kialakításra. A lakóépületeket az ősi településrészekben (Petőfi-Rákóczi utca) az utca telekhatárra építették, míg az újabb részekben általában előkertes beépítést találunk. A gazdasági épületeket túlnyomó részt a lakóépületek folytatásában, azokkal egy tömegben alakították ki. Uzd esetében figyelhető meg (elsősorban a József A. utcában), hogy nyári konyha, füstölő, pince felépítménye az oldalkertben került elhelyezésre.

Sárszentlőrinc és Uzd épületállományát vizsgálva megállapítható, hogy túlnyomó részük utcára merőleges, nyeregtetővel kerültek kialakításra. Eredetileg általában csonka kontyolással, amelyet az utóbb idők átalakítása során elhagynak. Utcával párhuzamos nyeregtetős épületet elvéve, Sárszentlőrinc központi részén találunk. Ezek már polgárosodás jegyeit mutatják, zömüknek ma is fontos szerepe van a település életében (pl. polgármesteri hivatal, művelődési ház). Az Uzdon található kúria épületek összetett tetőformájúak is eltérnek a hagyományos lakóterületektől.

Ismétlődő értéket képviselő egyedi építészeti vonásokat, elemeket elsősorban Sárszentlőrinc belterületén találunk: Kapuoszlopok, zárt kerítések, tornác oszlopok, kémények.

Alsópél településrészen különböző tetőszerkezettel épült házakat találunk. Vannak egyszerű sátoztetős, utcával merőleges és párhuzamos nyeregtetős házak is, sőt több ikerház is

található a településrészen. A különbözőség ellenére egységesek az utcaképek, illetve a településkép, amelyet a zöldsávokkal szegélyezett széles utcák, a ligetes parkok jellemeznek, és ezek által kellemes és barátságos településképi arculatot mutatnak.

A település közigazgatási területén műemlékként nyilvántartott objektum összesen 2 van, illetve 1 ingatlan áll általános műemléki védelem alatt. Helyi védettségre javasolt objektumból a településen összesen 80 van az örökségvédelmi hatástanulmány (Sárszentlőrinc Község Örökségvédelmi Hatástanulmánya 2008.) szerint. A település helyi védelem alatt álló értékeit a község településkép védelmi rendelete tartalmazza.

Az épített környezetet veszélyeztető természeti vagy táji hatásokkal a terv távlatán belül nem kell számolni.

Sárszentlőrinc településhálózati szerepkörében változtatás nem tervezett. Az egykor pusztaként működő Alsórácegres az államosítás során állattartó telephellyé alakult, majd az épületeket elbontották.

A településen nem található világörökségi, valamint a világörökség várományos terület.

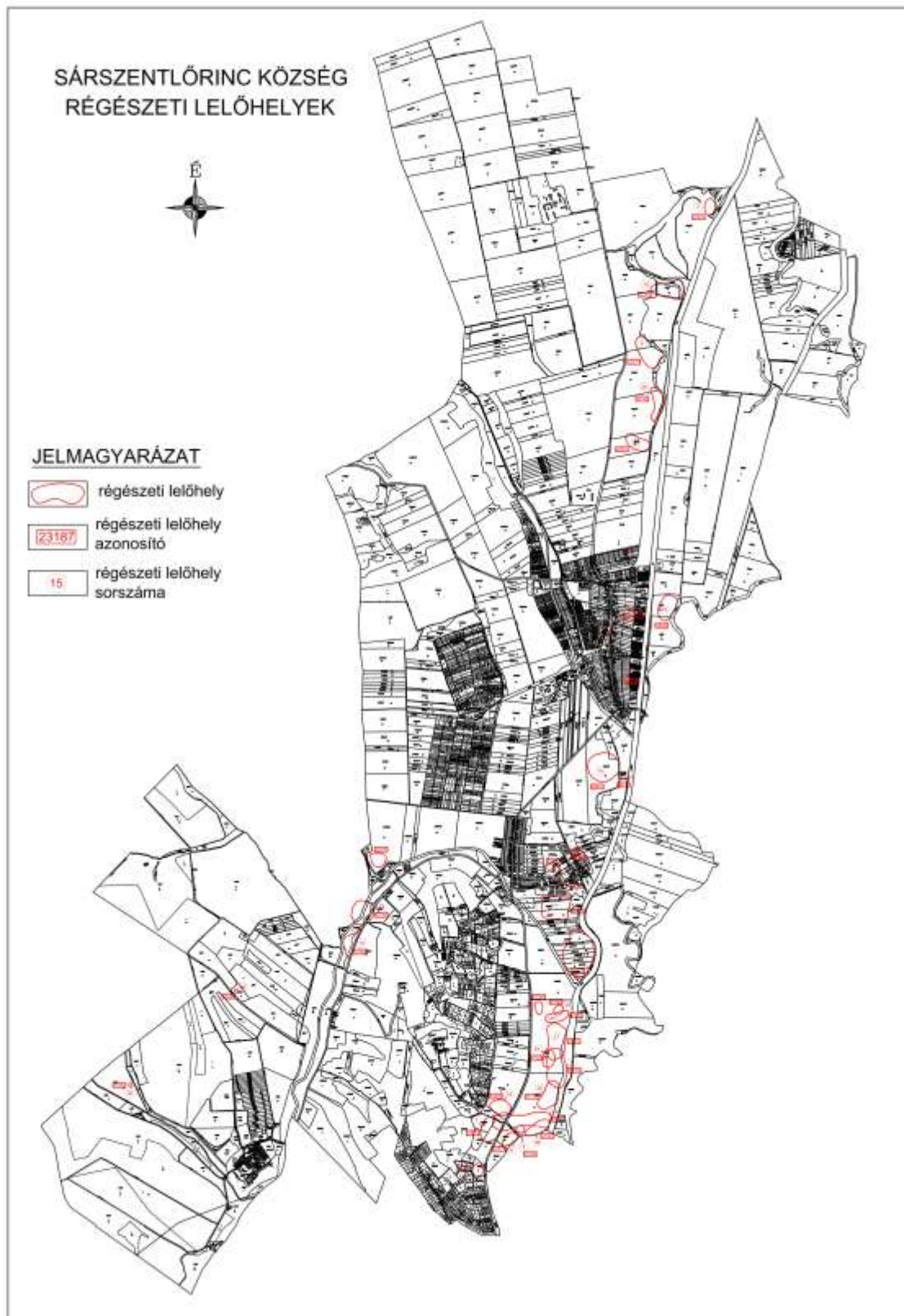
Az épített környezet konfliktusai, problémái:

A településen több lakatlan épület is található, amelynek következtében az épületek állaga romlik, a telkek területei helyenként gondozatlanok.

A településterv módosításai az épített környezet védendő elemeire nincsenek hatással.

Régészeti örökség védelme

A településtervhez készített Örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze részletesen bemutatja a község régészeti lelőhelyeit. Sárszentlőrinc az alábbi régészeti lelőhelyekkel rendelkezik:

Sárszentlőrinc ismert régészeti lelőhelyeinek térképe
(K. Németh András, Régészeti szakterületi munkarésze alapján)

A település bel- és külterületén máig összesen 36 régészeti lelőhely (terület) áll a Kötv. általános elvei alapján védelem alatt. Ezek között külön jogszabályban *kiemelten vagy fokozottan védett* régészeti lelőhely nem található.

A településhatár régészeti érdekű részének jelentős része mezőgazdasági művelés alá esik, ahol optimális növényborítottság mellett a régészeti érintettség könnyebben felderíthető, ennek megfelelően az ismert régészeti lelőhelyek jelentős része szántóföldre esik.

Sárszentlőrinc belterületén jelenleg mindössze két nyilvántartott lelőhely található részben vagy egészben, Uzd belterületén pedig további kettő. A beépítettségéből fakadó rossz kutathatóság miatt a belterület bárhol előkerülhet új régészeti lelőhely.

Régészeti érdekű területek azok a területek, ahol a földrajzi adottságok és az adatgyűjtés során szerzett információk alapján egyéb lelőhelyek feltételezhetők. A régészeti lelőhelyek elhelyezkedését leginkább meghatározó vízfolyások között Sárszentlőrinc határában a Sió, a Sárvíz, a Donát-patak, a Kisszékelyi-árok, a Báni-árok, a Péli-víz és ezek mellékvizei említhetők (ld. 1.1. pont), amelyek melléke minden régészeti kor embere számára lehetőséget biztosított a megtelepedésre.

A felsorolt vízfolyások mentén – ahogy az összes, egykori (de ma már esetleg kiszáradt) vízfolyás, illetve forrás és tó mentén – bárhol várható további régészeti leletek vagy lelőhelyek előkerülése.

A jelenlegi területhasználat és területi állapot (mezőgazdasági művelés) a kulturális örökség régészeti elemeit nagymértékben érinti. Jelentősen károsodhatnak az intenzív talajművelésnek és erózióknak kitett területek, ami minden szántóföldi lelőhelyet hátrányosan érint.

A régészeti lelőhelyeket az építkezések és a talajművelés súlyosan károsította és továbbra is veszélyezteti. Az ismert lelőhelyek esetében ez már eddig is nagyfokú pusztítást eredményezett. Amennyiben a mezőgazdasági területeken fennmarad az intenzív talajforgató művelés (vagyis a szántás), akkor ez a pusztulás is folytatódik, hosszú távon pedig megsemmisülést eredményezhet.

Minden ismert és nyilvántartott lelőhely esetében már a jelenlegi humuszréteg bolygatása (eltávolítása) is sérti a régészeti örökség földben rejlő emlékeit. Amennyiben ezek területén elkerülhetetlen a földmunkával járó építési tevékenység, annak hatósági engedélyezési

eljárásába a kulturális örökségvédelmi hatóságot be kell vonni. Ilyen esetben megelőző régészeti feltárássra kell számítani, amelynek költségeit a beruházónak kell viselnie.

A település tervben történt egyes változások régészeti örökségre gyakorolt hatásai a következőképpen értékelhetők:

1. Uzd hrsz 0170/18 területen, a Sió-projektben tervezett csónakkikötő megvalósítása érdekében az általános mezőgazdasági terület helyett a javasolt szabályozás különleges beépítésre nem szánt csónakkikötő.

Ismert régészeti lelőhelyet nem érint a kijelölt terület. Ugyanakkor közelében van a **94155** (Hrsz.: 0170/11, 0170/20) és a **94171** (Hrsz.: 0170/27, 0170/30) lelőhely-azonosítójú, nyilvántartott lelőhelyeknek. Az újonnan létesülő csónakkikötő építése során régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

2. A Hőskert nyugati része (hrsz.:277, 120/5), a volt vízmű területe, amelyen a vízminőség javító program után már nem folyik tevékenység. A vízgazdálkodási terület helyett javasolt szabályozás: zöldterület, közlekedési terület.

Ismert régészeti lelőhelyet nem érint a kijelölt terület. Ugyanakkor közelében van a Petőfi u. 30. / Doktorlakás / Temető u. (Sárszentlőrinc 1) megnevezésű, 23097 (Hrsz.: 120/4) lelőhely-azonosítójú, kora Árpád-kori temető, késő középkori telep. Az újonnan kijelölt zöldterületen, közlekedési területen építés nem valószínű, de bármilyen, a talaj megbolygatásával járó beavatkozás során régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

3. Uzd, Táncsics M. u. vízmű, szintén a volt vízmű területe, amelyen a vízminőség javító program után már nem folyik tevékenység. Az Uzd hrsz 701 területen a vízgazdálkodási terület helyett javasolt szabályozás: falusias lakóterület.

Az Uzd hrsz 701 terület ismert régészeti lelőhelyet érint. A nyilvántartott lelőhely azonosítója: 23318. A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, útépítés. Az újonnan kijelölt falusias lakóterületen beépítés esetén régészeti lelet, jelenség vagy emlék

váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

4. Az Uzd, Táncsics u. major hrsz. 740/2, 740/3, **742/3, 742/5**, 742/6, 742/7, **743/2, 743/3, 743/5** területei az **OTÉK övezeti előírások megváltozása miatt** kereskedelmi, szolgáltató terület helyett általános gazdasági terület a helyes szabályozás.

Ismert régészeti lelőhelyet érintenek a megjelölt helyrajzi számok. Az Uzd, Táncsics TSz, szérúskert (Sárszentlőrinc 5) megnevezésű, 23318 azonosítójú nyilvántartott lelőhelyen neolit temetőt, kora vaskori (Hallstatt-kultúra) telepet, késő avar kori temetőt, kora Árpád-kori temetőt tártak fel. A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, útépités, az érintett terület: hrsz.: 698/2, 698/3, 699, 700/1, 700/2, 701, 702, 703, 705, 706, **742/3, 742/4, 742/5, 743/2, 743/3, 743/5**. Az OTÉK övezeti előírások változása miatt az eddig a területen folytatott tevékenység nem változik. Beépítés esetén régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

A településterv egyéb változásai nem érintenek nyilvántartott örökségvédelmi értékeket. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal, ezért a beruházásokat megelőzően már a terület kiválasztás szintjén érdemes tájékozódni a célterület régészeti érintettségéről, és amennyiben ez lehetséges, elkerülni a régészeti lelőhelyet a tervezett beruházással.

A régészeti lelőhelyek elhelyezkedését leginkább meghatározó vízfolyások között Sárszentlőrinc határában a Sió, a Sárvíz, a Donát-patak, a Kisszékelyi-árok, a Báni-árok, a Péli-víz és ezek mellékvizei említhetők, amelyek melléke minden régészeti kor embere számára lehetőséget biztosított a megtelepedésre.

A felsorolt vízfolyások mentén – ahogy az összes, egykori (de ma már esetleg kiszáradt) vízfolyás, illetve forrás és tó mentén – bárhol várható további régészeti leletek vagy lelőhelyek előkerülése.

A sárszentlőrinci lelőhelyek túlnyomó része jelenleg teljes területével vagy részben általános mezőgazdasági területen, szántó művelési ág alatt található, szám szerint 28 lelőhely (3., 5.,

6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26, 27., 28., 29. 30., 31., 34., 35. lelőhely). A lelőhelyek az intenzív talajművelés miatt lassan, de biztosan pusztulnak. A szántás – különösen a mélyszántás – az erózióval kiegészülve folyamatos állagromlást okoz az érintett lelőhelyekben, tartós, több évtizedes ilyen jellegű használat során pedig a teljes megsemmisüléssel fenyeget. Ezeken a területeken a szántóként való használatot, mint az eddigi használati módot, az esetek többségében korlátozni ugyan nem szükséges, de javasolt a művelési ág megváltoztatása úgy, hogy az a lelőhelyek tartós és további romlással nem járó fennmaradását garantálja. Javasolt a gyeperővel művelési ág és ennek megfelelően a füvesítés után kaszálóként vagy legelőként való hasznosítás bevezetésének megfontolása.

A gyeperővel, rét, legelő művelési módok a régészeti lelőhelyek állapotának háborítatlan megőrzése szempontjából kifejezetten kedvezőek. Ilyen területen jelenleg csak négy lelőhely részlete található (5., 13., 23., 31. lelőhely). Javasolt törekedni e felületek lehetséges kiterjesztésére a régészeti lelőhelyeken és környezetükben.

Erdővel fedett területen jelenleg hét lelőhelyet ismerünk (2., 7., 10., 14., 18., 19., 36. lelőhely), többségüknek csak egy kisebb része húzódik rá az erdők területére. Itt az erdőműveléshez szükséges földmunkák végzése során legalább a régészeti felügyeletet biztosítani kell.

Külön említésre méltó két olyan lelőhely, amelyek területén részben halastó létesült (13., 23. lelőhely). Ezeket a lelőhelyet a halastavak kialakításakor már jelentős bolygatás érte, és a víz mozgásából fakadó erózió, valamint az esetleges mederkotrás és mederkarbantartási munkák tovább károsíthatják a lelőhelyeket.

Természet és tájvédelem

A közigazgatási területen levő táji-, természeti értékeket a tervhez készült „Tájrendezési javaslat” részletesen vizsgálja. Sárszentlőrinc településrendezési eszközeinek felülvizsgálatának tervezett területfelhasználás módosításai nem érintenek országos védettség alatt álló, sem Natura 2000 területet. Az egyes területekhez tartozóan a szakági anyag olyan javaslatokat fogalmaz meg, melyek összhangban vannak mind az országos, mind a területi környezetvédelmi stratégiákkal.

3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások

A településterv megvalósulása a lakosság egészségi állapotára, életminőségére közvetlen negatív hatást várhatóan nem okoz. A területhasználat változások, melyek a jelenlegi jogszabályok szerinti területfelhasználási egységbe való sorolást irányozzák elő, nem befolyásolják az emberek életminőségére vonatkozó körülményeket. A cél megvalósulása érdekében fontos az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése.

A tervezett fejlesztéseknek lehet közvetlen, hosszabb távon érvényesülő pozitív gazdasági és társadalmi hatása is.

3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség)

A felülvizsgálat során javasolt módosítások vizsgálata alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható, nem prognosztizálható. Így a területfelhasználási egység módosítások és a közlekedési infrastruktúra fejlesztések további természet- és környezetvédelmi célú vizsgálatot csak a 314/2005. (XII.25.) Korm. r. hatálya alá tartozó tevékenységek illetve engedélyezések későbbi megjelenése esetében szükséges.

3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

A mezőgazdaságilag művelt területeken, köztük a domboldali kertes területeken törekedni kell a talaj erózió megakadályozására (termőtalajok minőségének megóvásával, művelési mód és művelési irány megválasztásával). A dűloutak és árkok mentén szorgalmazni kell további erdősávok telepítését.

Sárszentlőrinc és Uzd területén szennyvízhálózatot nincs, ez jelentősen veszélyezteti a felszín alatti vizeket és a földtani közeget. Az ingatlanokon közműpótló aknában gyűjtik a szennyvizet, melynek egy része biztosan nem zárt, így a szennyvíz elszikkad, és közvetlenül vagy közvetve szennyezi a belterületen a talajvizet. A szennyvízhálózat kiépítését szorgalmazni szükséges. Új létesítmények, épületek esetében a szociális szennyvizek gyűjtését szakszerűen kialakított vízzáró, szivárgásmentes közműpótlókkal kell megoldani a felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében. Javasolható a településen található szennyvízgyűjtő aknák állapotának, minőségének felmérése. Javasoljuk, hogy az

önkormányzat kényszerítse ki a bizonytalan vízzáróságú gyűjtők lecserélését ott, ahol nem igazolható az elvárt minőségű közműpótló berendezések megléte.

A község csapadékvíz elvezetése többnyire nyílt árkos rendszerű. A belterületen a csapadékvíz elvezetés nem mindenhol megoldott. A csapadékvíz-elvezető árkok kiépítéséről, a meglévők rendszeres karbantartásáról, tisztításáról gondoskodni szükséges.

A kommunális hulladék szervezett gyűjtése megoldott, szelektív hulladékgyűjtés havonta 1 alkalommal, lomtalanítási akció évente egyszer van, és a közszolgáltatás keretében a zöldhulladék elszállítása is szervezett formában működik. A zöldhulladék elszállítása helyett szorgalmazni kell a házi komposztálást a szerves hulladék mennyiségének csökkentése érdekében.

A településen a hulladékkezelést a jogszabályoknak megfelelően folyamatosan biztosítani kell. Annak érdekében, hogy a kommunális hulladék közé ne kerüljön veszélyes hulladék, az önkormányzatnak tájékoztatnia kell a lakosságot a probléma nagyságáról és megoldási lehetőségeiről.

A gazdasági területeken keletkező kommunális, termelési és veszélyes hulladékok elszállíttatásáról a hulladék termelőjének kell gondoskodnia a mindenkori szabályozásnak megfelelően.

A településen a gázhálózatot kiépítették, a rákötések aránya viszonylag magas. A fűtést a település fennmaradó részén főként fatüzeléssel oldják meg. A fűtési emisszió csökkentése érdekében a vegyes tüzelésű kazánokban a hulladék égetését meg kell akadályozni.

A közlekedésből eredő lészennyezőanyag-kibocsátás nem számottevő. A belterületi utak javítása, karbantartása, továbbá az út menti fásítás javasolt a felverődő por csökkentése érdekében.

A településen légszennyező ipari üzemek nincsenek. Új légszennyező pont- és diffúz forrásokat csak a környezetvédelmi hatóság engedélyével lehet létesíteni a határértékek betartása mellett. Bűzt okozó létesítmény telepítése esetén a védelmi övezet kialakítása szükséges a környezetvédelmi hatóság előírásai szerint az elérhető legjobb technika alkalmazása mellett.

A település lakóterületein a közlekedésből származó zaj éjszaka és nappal is megfelel a vonatkozó határértékeknek.

Jelentős ipari jellegű zajkeltő létesítmények a településen nincsenek. Új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatba vétele, üzembe helyezése során mérésekkel kell ellenőriztetni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A tervezett fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi állapot ne romoljon.

3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A településtervezés jelentősebb beépítettségét nem tesz lehetővé. A talaj, mint természeti erőforrás védelme biztosított. A tervbe vett egyéb módosítások természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, vagy közvetlen környezetterhelést nem idéznek elő.

3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A településtervezés intézkedéseinek megvalósulása esetén várható a helyi gazdasági tevékenységek és a turisztikai tevékenységek fellendülése, ami célja is a tervnek.

A tervezett változtatások miatt a tevékenységekkel összefüggően növekedő közúti forgalomból származó zajterhelés és légszennyezőanyag kibocsátás kis mértékű emelkedése várható, pontos számítása a növekedés mértékének pontos ismerete nélkül nem lehetséges.

3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A szabályozási tervben foglalt előírások és az egyéb környezetvédelmi jogszabályi előírások betartásával az új területeken épülő épületek, létesítmények egyéb hatásai a jelenlegi területhasználatokra nem jelentenek veszélyt. A gazdasági tevékenységre alkalmas területek mértéke a jelenlegi igénynek megfelelő. A javasolt további zöldítések település- és tájésztétikai szempontból és nem elhanyagolhatóan turisztikai szempontból is pozitív szerepet töltenek be. Egyéb környezeti konfliktusok, problémák a tervben foglaltak megvalósulása esetén nem keletkeznek.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére, monitoringozására vonatkozó javaslatok

A korábbiakban ismertettük, hogy a terv megvalósítása nem jár jelentős környezetre káros hatásokkal, így ezekkel kapcsolatban sem szükségesek intézkedések. Az épületek létesítése, az engedélyezett tevékenységek során a megfelelő **szennyvízkezelésre, a csapadékvíz elvezetésre és a hulladék kezelésére** fokozott figyelmet kell fordítani.

5. Közérthető összefoglaló

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 1.§. (3) a) pontja értelmében a település egészére készülő szabályozási terv és helyi építési szabályzat készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása és környezeti értékelés készítendő. A környezeti vizsgálat eredményét összegző környezeti értékelés környezet védelméért felelős szervekkel egyeztetett tartalommal került kidolgozásra.

Az új településterv célja a jelenleg érvényben lévő – mára elavult – tervek aktualizálása a megváltozott gazdasági-, társadalmi-, és területi igényeinek figyelembevételével. Az új településterv készítése során az önkormányzati és partneri fejlesztési szándékok, az elmúlt időszakban összegyűjtött módosítási igények, településfejlesztési elképzelések beépítése, és a jogszabályi változások követése az elsődleges cél. Ezen felül Tolna megye területrendezési tervében szereplő térségi szerkezeti és területfelhasználást érintő változások átvezetése is szükséges. A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott.

Az értékelés részletesen vizsgálta az egyes tervi elemek környezeti elemek és rendszereik állapotára, valamint az emberre, mint végső hatásviselőre gyakorolt hatásait.

Összességében a tervben foglaltak jelentős környezeti hatással nem bírnak. A környezeti vizsgálat az egyes esetekben intézkedésekre tesz javaslatot, amelyek nem a településterv készítése során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében.

Összegzésként megállapítható, hogy a tervben foglalt tervi elemek, előírások és javaslatok a környezeti elemeket (levegő, föld, víz, élővilág, épített környezet) és rendszereiket (táj, település, ökológiai rendszer) érő, a tervezett fejlesztések negatív környezeti hatásainak lehetőség szerinti csökkentését, a táji, természeti értékek védelmét kívánják biztosítani.

NAGYDOROGI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

7047 Sárszentlőrinc, Petőfi u. 22.

Tel.: 06-75/532-099

e-mail: phlorinc@tolna.net

KIVONAT

Sárszentlőrinc Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2023. október 31-én megtartott rendkívüli, nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

74/2023. (X.31.) önkormányzati határozat

Sárszentlőrinc község Településtervéhez elkészített Örökségvédelmi Hatástanulmány elfogadásáról

Sárszentlőrinc Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jelen határozat 1. mellékletét alkotó, Sárszentlőrinc Község Településtervéhez elkészített Örökségvédelmi Hatástanulmányt elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Sátor Géza Zoltán polgármester

Sátor Géza Zoltán sk.
polgármester

dr. Orova Dániel sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Markóné Benkő Beata

ügyintéző

Sárszentlőrinc, 2023. október 31.